

ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ 1936” – С.БЯЛА, ОБЩИНА СЛИВЕН

П Л А Н

**За работата на читалище „Христо Ботев 1936”- с.Бяла, общ.Сливен
през 2024 година**

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ:

- 1.** Да се работи за устойчивото развитие на читалището, за запазване на авторитета и превръщането му в привлекателен обществен център за култура и изкуство, център за обучение и информация, в институция с висока степен на обществена потребност.
- 2.** Читалището да откликва на новите потребности на хората, да разширява дейностите си, да създава, разпространява и осигурява достъп до качествен културен, образователен и социален продукт.
- 3.** Да разработим, реализираме и подкрепим местни програми и проекти, проекти за устойчиво развитие в партньорство с местната и общинска власт , с училището и други НПО, институции и бизнеса.
- 4.** Да повиши използваемостта на Библиотеката и Информационния център. Да се улесни достъпа до информация, знания, комуникации и се работи за приобщаване на гражданите към Глобалното информационно общество.
- 5.** Проучване, издирване и съхраняване на културно-историческото наследство на родния край. Поддържане и обогатяване на народните обичаи и традиции.
- 6.** Създаване условия за развитие на Любителското художествено творчество. Подпомагане дейността на съществуващите самодейни състави и клубове. Разкриване на нови форми на клубна и любителска дейност, и възможности за изява и развитие на творческите способности и таланти на младото поколение.
- 7.** Съдействие за възпитание в дух на родолюбие, демократизъм, общочовешка нравственост, позитивно мислене и преодоляване агресията у децата.
- 8.** Подобряване на материалната база и финансирането на читалището. Търсене на източници за собствени средства и чрез осъществяване на контакти с личности и фирми за набиране на допълнителни средства.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Мисията на библиотеката е да създава връзки между хората и информацията в един бързо променящ се глобален свят.

- Разрастване и утвърждаване на библиотеката в обществен информационно-образователен център за хората от различни възрасти и създаване условия за

пълноценно използване на библиотечния фонд и информационния център, за предоставяне на хората всякакъв род обществено полезна информация.

- Използване на разнообразни форми и методи на работа за организирането на културно-просветни мероприятия; литературни вечери, презентации, творчески срещи, изложби, интерактивни игри, образователни и развлекателни инициативи и др.
- Обогаляване библиотечния фонд с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- Участие в проекти на Министерството на културата за попълване на библиотечния фонд и работа в партньорство за реализиране на съвместни програми и проекти.
- Мероприятията на библиотеката са съобразени с предстоящите чествания на бележити дати, годишнини и събития през 2023 година . За всяко честване, събитие да се изготвят тематични витрини и изложби от книги.

ЯНУАРИ

- 176 години от рождението на Христо Ботев - Поетична вечер посветена на Христо Ботев.
- 12.01. 120 г. от рождението на Георги Караславов (12.01.1904 – 26.01.1980), български писател. Творчеството му е обемно и жанрово богато. Известни произведения – романите „Татул“, „Снаха“ и др., повестите „Селкор“, „Танго“, „Ленко“ и др.
- 19.01. 145 г. от рождението на Симеон Радев (19.01.1879 – 15.02.1967), български историограф, публицист и литературен критик, дипломат. Автор на „Строителите на съвременна България“ – едно от най-важните историографски изследвания в българската литература.
- 21.01 – Ден на родилната помощ – Бабинден.
- 31.01. 170 г. от рождението на Стефан Стамболов (31.01.1854 – 06.07.1895), български политик и държавник, публицист, член на Българското книжовно дружество (БАН).

ФЕВРУАРИ

„Ти ни трябваш и днес Апостоле” 151 години от смъртта та **на Апостолът на българския дух** - вечер посветена на Васил Левски .

- 12.02.215 г. от рождението на Чарлз Дарвин (12.02.1809 – 19.04.1882), английски учен и естествоизпитател; основоположник на теорията за еволюцията и естествения отбор.
- 14.02.2024 - Свети Валентин - поетично увеселителна младежка вечер;
- 15.02.460 г. от рождението на Галилео Галилей (15.02.1564 – 08.01.1642), италиански астроном, физик и механик; основоположник на научния метод за изучаване на света.
- 22.02.125 г. от рождението на Дечко Узунов (22.02.1899 – 26.04.1986), български художник, роден в Казанлък. Художественото наследство оставено от него е изключително разнообразно – твори живопис, графика, илюстрация и оформление на книгата, сценография, декоративна монументална живопис. Член на БАН (1973).

**Конкурс – „Баба Марта бързала – мартеници вързала“;
Работилница на баба Марта.**

МАРТ

- **1 март - Баба Марта** - за традициите и празниците на село Бяла. **Ден на художествената самодейност, Изложба на мартеници.**
- **3 март** - " Паметта на историята " - 146 години от Освобождението на България от турско робство.
- 8 март – Международен ден на жената
- 09.03.90 г. от рождението на Юрий Гагарин (09.03.1934 – 27.03.1968), съветски военен пилот и космонавт. Той е първият човек в историята на човечеството, който извършва космически полет (12.04.1961).
- 14.03.145 г. от рождението на Алберт Айнщайн (14.03.1879 – 18.04.1955), немски физик теоретик, определян като баща на съвременната физика.
- 21.03.2024 - Световен ден на Поезията, ден на Пролетта - четене на стихове за Природата.
- 28.03.95 г. от рождението на Вера Мутафчиева (28.03.1929 – 09.06.2009), български писател и историк, член на Българска академия на науките. Автор е на над 30 художествени книги, издадени у нас и в чужбина в многобройни тиражи. Сред по-известните ѝ произведения са: „Книга за Софроний“, „Случаят Джем“, „Летопис на смутното време“, „Аз, Анна Комнина“, „Предречено от Пагане“ и др., сценарист на най-гледания филм в българската история – „Хан Аспарух“.
- **21- 27 март Седмица на Пезията**
- Световен ден на Поезията
- Ден на Пролетта - четене на стихове за Природата;

АПРИЛ

1-ви Април „Светът е оцелял, защото се е смял” - Ден на хумора и сатирата - Да си припомним любимите герои, които ни веселят и забавляват.

07 април - Ден на здравния работник. Среща на със здравните работници.

Седмица на гората - м. април – включва залесяване, грижа за дръвчета, цветя, почитване - „Засади дръвче – дари на природата чист въздух” и „Засади цвете – дари на хората красота”.

Международен ден на детската книга:

- Маратон на четене;
- 13.04. - 1210 г. от смъртта на хан Крум (неизв. – 13.04.814), български владетел; поставя началото на централизацията в управлението на българската държава.
- 22 април - Ден на Земята - " Да съхраним планетата Земя "
- 23.04. - 460 г. от рождението на Уилям Шекспир (23.04.1564 – 23.03.1616), английски драматург и поет – театрална постановка.

Седмица на детската книга и изкуства за деца:

- Изложба от детско творчество и четене на лични творби.
- Среща с творци от родния край
- В света на великите творци и мислители.

04.2024 – Конкурс - Рисунка „Великден през моите очи“ и „Най-пъстро яйчице“;

МАЙ

- 02.05.- 165 г. от рождението на Джером К. Джером (02.05.1859 – 14.06.1927), английски писател и драматург. Най-популярен с хумористичните си романи и разкази – „Празни мисли на един празен човек“ (разкази), „Три души в една лодка (без да става дума за кучето)“ (повест), „Три на бумел“ (роман) и др.
- **03.05.2024 – кауза „Не си сам на празниците“;**
- **05.05.2024 – „Великденско хоро – Веселие“;**
- **9 май - Ден на Победата, Ден на Европа.** Дни на европейската култура - обновяване на Информационните щандове.
- 22.05.- 165 г. от рождението на Артър Конан Дойл (22.05.1859 – 07.07.1930), английски писател, автор на криминални романи и разкази. Известни творби „Знакът на четиримата“ (новели), „Баскервилското куче“ (повест), „Приключенията на Шерлок Холмс“ (новели), „Изгубеният свят“ (роман) и др.
- **24-май - Ден на славянската писменост и култура - " Върви, народе възродени..." - Вечер - спектакъл.**

ЮНИ

- **01.06.2024 – Ден на детето – „В света на детството“;**
  - **Вечер посветена на Ботев и героите на България - " По пътя на безсмъртието ".**
  - **За Паисий Хилендарски** и неговата " История славянобългарска "/1762 завършена// 1722 - 1773 / - канонизиран за светец 26.06.1962 г. Паметта му се чества на 19 юни.
  - 06.06. - 225 г. от рождението на Александър Сергеевич Пушкин (06.06.1799 – 10.02.1837), руски поет и писател, основоположник на руския реализъм в литературата. Творчеството му е огромно и разнообразно по жанрове. Едно от най-значимите му произведения е романът в стихове „Евгений Онегин“.
  - 19.06. - 105 г. от рождението на Богомил Райнов (19.06.1919 – 08.06.2007), български писател, теоретик на изкуството и критик. Популярен е с криминалните и шпионските си романи – „Умирай само в краен случай“, „Няма нищо по-хубаво от лошото време“, „Господин Никой“, „Тайфуни с нежни имена“ и др., като повечето са екранизирани. Автор и на многобройни монографии за изобразителното изкуство.
  - 22.06.- 60 г. от рождението на Дан Браун (22.06.1964), американски писател. Световно известен с трилърите „Шестото клеймо“, „Шифърът на Леонардо“, „Изгубеният символ“, „Ад“, „Произход“ и др.
  - **22.06 - 24.06.2024 г. Храмов празник с. Бяла;**
  - **23.06 – 24.06.2024 – Еньовден.**

ЮЛИ – АВГУСТ

- 03.07. -80 г. от рождението на Александър Томов (03.07.1944 – 21.10.2020), български писател и сценарист. Става популярен с трилогиите „Корупция“, „Новобогаташи“ и „Четвъртата власт“. По негови сценарии са заснети редица филми – „Елегия“ (1982), „Романтична история“ (1984), „Маргарит и Маргарита“ (1989), „Пантуди“ (1993) и др.

- 11.07. - 85 г. от рождението на Марко Семов (11.07.1939 – 18.01.2007), български писател, сценарист, есеист, народопсихолог, член-кореспондент на БАН. Публикува първия в България учебник по „Народопсихология“ (в 3 тома).
- 21.07. - 135 г. от рождението на Ърнест Хемингуей (21.07.1889 – 02.07.1961), американски писател; лауреат на Нобелова награда за литература (1954) за повестта „Старецът и морето“.
- 09.08. - 110 г. от рождението на Петър Бобев (09.08.1914 – 27.04.1997), български писател, автор на приключенски, научнофантастични и исторически разкази, повести, романи. Той е един от най-продуктивните и тиражирани български автори. Удостоен е с Национална награда за детска литература „Петко Р. Славейков“ за цялостно творчество (1994).

Летни занимания, сбирки с децата в библиотеката и парка - да четем, творим и играем заедно

- По страниците на любими книги.
- Бележити годишнини от календара .
- В омаята на приказки, легенди и предания .
- В прекрасния свят на музиката и живописста.
- Арт работилница

30 юли - Световен ден на приятелството.

19 август - Световен ден на фотографията-изложба.

СЕПТЕМВРИ

- 02.09.-135 г. от смъртта на Захари Стоянов (1850 – 02.09.1889), български революционер, деец на националноосвободителното движение, общественик и държавник, писател и публицист.
- **6 септември** - Ден на Съединението - Национален празник .
- 15.09 - 235 г. от рождението на Джеймс Фенимор Купър (15.09.1789 – 14.09 - 1851), американски писател, автор на приключенски романи. Известни произведения – „Ловецът на елени“, „Последният мохикан“, „Следотърсача“, „Червеният корсар“ и мн. др.

105 г. от рождението на Николай Хайтов (15.09.1919 – 30.06.2002), български писател, публицист, драматург. Автор на разнообразни по жанр и тематика творби. Известни произведения – „Шумки от габър“ (разкази), „Диви разкази“, „Хайдути“ (исторически очерци), „Гробът на Васил Левски“ (изследване) и др. По негови сценарии са филмите „Козият рог“ (1972), „Дърво без корен“ (1974), „Мъжки времена“ (1977), сериалът „Капитан Петко Войвода“ (1981) и др. Книги за него – Елена Хайтова „Баща ми: най-дивният разказ“ (2003), Елена Алекова „Сеячът на безсмъртие. Думи за Николай Хайтов“ (2010), Любка Захариева „Николай Хайтов. Срещи и разговори, анализи, писма“ (2020) и др.

- 16.09.2024 - Първия учебен ден;
- **22 септември** - Ден на Независимостта на България - Национален празник.

ОКТОМВРИ

- **1 октомври** – Ден на възрастните хора – с плетка във ръка и усмивка на уста.
- **05 октомври** – Ден на учителя

- **10 октомври – Световен ден на хвърчилата**
- 15.10.- 210 г. от рождението на Михаил Лермонтов (15.10.1814 – 27.07.1841), руски поет и писател, един от основните представители на романтизма. Автор на лирика, поеми, драми, проза. Романът „Герой на нашето време“ е първия психологически роман в руската литература.
- 18 октомври - Международен ден посветен на борбата срещу трафика на хора.
- 20.10. - 160 г. от рождението на Бранислав Нушич (20.10.1864 – 19.01.1938), сръбски писател хуморист и комедиограф. Пише романи, пиеси, много разкази и фейлетони. Автор на учебник по реторика – „Реторика“ (1934). Особено популярна е неговата книга „Автобиография“.
- 24.10. - 95 г. от рождението на Йордан Радичков (24.10.1929 – 21.01.2004), български писател и драматург, представител на магическия реализъм. Произведенията му са преведени на 37 езика и са издадени в 50 страни по света. Пиесите „Януари“, „Лазарица“, „Опит за летене“ и „Суматоха“ са поставяни в редица европейски страни и в САЩ. Автор на сценарии на филмите „Горещо пладнe“ (1965), „Барутен буквар“ (1977), „Вълкадин говори с Бога“ (1995) и др. Удостоен е с много отличия и награди, както в България, така и в чужбина. Номиниран е два пъти за Нобеловата награда за литература. Книги за него – Енчо Мутафов „Бъди невероятен. Книга за Радичков“ (1998), Цветана Георгиева „Йордан Радичков: между нагледа и мита“ (2006), „Летене по Радичков“ (сборник, 2011) и др.

НОЕМВРИ

1 ноември - Ден на народните будители и велики българи.

3 ноември – Ден на българския художник

- 03.11 - 80 г. от рождението на Надежда Захаријева-Дамянова (03.11.1944), българска поетеса и писателка. Автор на стихосбирките „Нелюбовно време“, „Облачно“, „Любов?!?“, „Една надежда“ и др., както и на романите „Смет за сливи“, „Тя и тримата“ и др. Пише и текстове за песни, една от които е превърналата се в шлагер – „Може би“ в изпълнение на група „Сигнал“.
- 09.11. - 110 г. от рождението на Павел Вежинов (псевдоним на Никола Делчев Гугов) (09.11.1914 – 21.12.1983), български писател и сценарист. Известни произведения – повестите „Барьерата“, „Белият гушер“, „В един есенен ден по шосето“ и др., романите „Следите остават“ (за юноши), „Нощем с белите коне“, „Гибелта на Аякс“ и др. Сценарист е на филмите „Специалист по всичко“ (1962), „Тримата от запаса“ (1971), „Барьерата“ (1979), „Нощем с белите коне“ (1985) и др. Книги за него – Светлозар Игов „Павел Вежинов“ (1990), Павлина Делчева-Вежинова „Книга за Павел Вежинов“ (2014) и др.

ДЕКЕМВРИ

- 03.12 - 75 г. от смъртта на Елин Пелин (псевдоним на Димитър Иванов Стоянов) (08.07.1877 – 03.12.1949), български писател, критически реалист. Автор на разкази, на повестите „Герациите“ и „Земя“, на цикъла „Под манастирската лоза“ и др., както и на многобройни стихове, поеми и приказки за деца и на двете части на романа „Ян Бибиян. Невероятните приключения на едно хлапе“ и „Ян Бибиян на Луната“.

- 06.12. - 180 г. от рождението на Капитан Петко Войвода (истинско име Петко Киряков Калоянов) (06.12.1844 – 07.02.1900), български революционер, посветил живота си на освобождението на беломорските българи и обединението им с България, защитник на Родопите, борил се за свободата на потиснатите в Османската империя.
- 07.12.- 115 г. от рождението на Никола Вапцаров (07.12.1909 – 23.07.1942), български поет. Пише стихове за възрастни и деца, проза, критически текстове, драми – „Когато вълната бучи“ и др. Стихосбирката му „Моторни песни“ е издадена приживе.
Коледни и новогодишни празници - за местните традиции и обичаи.

През 2024 г. се навършват:

1380 г. от рождението на хан Аспарух (Исперих) (ок. 644 – ок. 700), прабългарски владетел, основател на българската държава.

1160 г. от рождението на Симеон I (864 – 927), български княз и цар, периодът на неговото царуване е наречен Златен век на българската култура.

285 г. от рождението на Софроний Врачански (1739 – 1813), църковен деец, възрожденски писател, общественик, просветител, родоначалник на новобългарската литература.

190 г. от рождението и 145 г. от смъртта на Любен Каравелов (ок.1834 – 21.01.1879), български писател, публицист, революционер.

ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

- Значима дейности за читалището са: Съхранението и популяризирането и пресъздаване фолклорните традиции на родния край и приобщаване към народните ценности. Включване на повече млади хора в самодейните състави.
- Създаване условие и съдействие за развитие, изяви, творческо израстване и запознаването на младото поколение с местните традиции и обичаи от празнично-обредния календар.
- Повишаване на художествено - творческите постижения на самодейните ни състави и подготовка за концертни изяви през 2024 година.
- Самодейните състави работят по **Репертоарен план** - творчески сезон-2023/2024 година

Към читалището работят:

- Младежки танцов състав "**Беленче**" с р-л Радка Митева
- Детски танцов състав „Еньовче“ с р-л Радка Митева
- Фолклорен състав за автентични и обработени танци "**Олелия**".
- Модерен балет „Еньовче“
- Коледарска група.

- Дамски клуб.

СОЦИАЛНА ДЕЙНОСТ

1. Читалището работи за обединяването на хората от село, местната власт, институции, НПО и представителите на бизнеса, в партньорство за подобряване на жизнената среда и решаване на актуални местни проблеми.

За целта да се проведат- дискусии, срещи разговори, срещи на поколенията, с аспект - минало; настояще; бъдеще :

- Да поговорим за себе си и бъдещето си
- Да опознаем себе си чрез другите .
- Какво искаме - За себе си, за моя дом, за родния край, за родината си ?

2. За предизвикателството на времето - обсъждане на актуални проблеми на днешния ден; екология; здравен начин на живот; здравната култура на подрастващите, проблемите на възрастните, активирането на културната и спортна дейност; за възпитанието на децата - свободното време и техните любими занимания, използване на образователните компютърни игри....

- Изготвене Програма съвместно с местната власт, училище и др. по проблемите на децата и младежите от с.Бяла.
- Движението - това е животът ! Месечни забавно-развлекателни срещи на поколенията.

3. Продължаване разработването на проекти, решаващи местни проблеми.

ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Читалището има Информационен център, с добре оборудвана зала и работи в сътрудничество с местната власт и обществените организации при разпространяване на информация от обществено значение, съдейства на жителите при решаването на редица административни въпроси, даване на информация при търсене на , попълване на документи, автобиографии, декларации и др.

2. Чрез информационния център се дава възможност на децата, младите и работещи хора, хора с ниски доходи да получат достъп до обучение за работа с компютър, равнопоставен и безплатен достъп до интернет.

3. Да се работи по обучението на обслужващия персонал .

ГОДИШЕН КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

<i>1. Бабинден - увеселителна вечер</i>	<i>21.01.2024 г.</i>
<i>2. Свети Валентин - поетично увеселителна младежка вечер</i>	<i>14.02.2024 г.</i>
<i>3. Баба Марта; Ден на самодееца</i>	<i>01.03.2024 г.</i>
<i>4. Вечер посветена на България</i>	<i>03.03.2024 г.</i>
<i>5. Посрещане на пролетта сред природата</i>	<i>22.03.2024 г.</i>
<i>6. Първо-априлско шоу</i>	<i>01.04.2024 г.</i>
<i>7. Седмица на гората</i>	<i>01- 07.04.2024 г.</i>
<i>8. Седмица на Детската книга и изкуства за деца</i>	<i>04.2024 г.</i>

9. „Великденско хоро – Веселие“;	05.05.2024 г.
10. Ден на Европа; Ден на Победата - Нищо не е забравено...	09.05.2024 г.
11. Ден на славянската писменост, просвета и култура.	24.05.2024 г.
12. Първи юни - Ден на детето	01.06.2024 г.
13. Храмов празник с. Бяла	22.06 - 24.06.2024 г.
14. Еньовден	23.06 – 24.06.2024 г.
15. Съединението на Източна Румелия с Княжество България	06.09.2024 г.
16. Откриване на първия учебен ден	16.09.2024 г.
17. Независимостта на България	22.09.2024 г.
18. Ден на народните будители	01.11.2024 г.
19. Коледен празник	23.12.2024 г.
20. Новогодишен празник	30.12.2024 г.

Изготвяне на отделен Годишен календар за мероприятията и проявите, които ще организира читалището.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Провеждане на пет редовни заседания на Читалищното настоятелство през 2024 година

януари - с основни теми:

1. Отчет за работата и финансите на читалището през 2023 година
2. Обсъждане организирането на изяви с местно, регионално и национално значение: Традиционен църковен събор, Празник на билките „Еньовден”, участие на съставите в национални и международни събори и фестивали и др.
3. Работа на самодейните състави; изяви, проблеми за решаване.
4. Ремонтни дейности
5. Текущи

март - основни теми:

1. Финансово състояние и приемане бюджета на читалището за 2024 год.
2. Подготовка и организиране на предстоящите празници.
3. Изяви на самодейните състави.
4. Кандидастване по проекти.
5. Текущи

май - основни теми:

1. Отчет за дейността на читалището за периода м.януари - май.
2. Подготовка за честване на местните традиционни празници.
3. Предстоящи чествания на годишнини и лятна работа с децата.
4. Текущи проблеми

септември -- основни теми:

1. Отчет за дейността на читалището за периода м.юни – август 2024 год.
2. Работа по проекти
3. Приемане на Репертоарен план за работа - творчески сезон - 2024/2025 год.

ноември - основни теми:

1. Отчет за дейността на читалището за изминалия период.
2. Приемане Плана за работа на читалището през 2025 година.
3. Подготовка за Коледните и Новогодишни празници.
4. Работа по проекти
5. Текущи проблеми.

Провеждане на четири заседания на проверителната комисия

Януари:

Отчет за дейността за 2023г.

Април:

Отчет за дейността за първото тримесечие.

Юли:

Отчет за дейността за второто тримесечие.

Октомври:

Отчет за дейността на трето тримесечие.

Общо събрание януари 2024г.

ИЗТОЧНИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

- 1.Субсидия от Министерство на Културата
- 2.Членски внос / библиотечни такси
3. Субсидия от Община Сливен /Общински съвет град Сливен
- 4.Дарения

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(Стоянка Петрова)